

PODSUMOWANIE

do uchwały XXII/113/2026 Rady Gminy w Świdziebnie z dnia 24 czerwca 2026 r. w sprawie planu ogólnego Gminy Świdziebnia

na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwanej dalej „ustawą ooś”

Zgodnie z art. 46 ustawy ooś, w trakcie sporządzania planu ogólnego gminy przeprowadzono postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy ooś opracowana została Prognoza oddziaływania na środowisko do ustaleń planu ogólnego. Zgodnie z art. 39 ust. 1 podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego i prognozy oddziaływania na środowisko poprzez ogłoszenie w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Świdziebnia, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Świdziebnia, stronie WWW urzędu gminy. W ustalonym terminie, tj. od 13 sierpnia 2024 r. do 13 września 2024 r., nie wpłynęły żadne wnioski do Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 ustawy stopień szczegółowości i zakres informacji zawarty w Prognozie uzgodniono z organami, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 3., tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Brodnicy.

Projekt planu ogólnego gminy Świdziebnia stanowi kluczowy instrument polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, umożliwiający racjonalne i zrównoważone gospodarowanie przestrzenią. Dokument ten określa podstawowe kierunki rozwoju przestrzennego gminy, wyznaczając ramy dla planów miejscowych i decyzji administracyjnych w zakresie zagospodarowania terenu.

Obowiązek sporządzenia planu ogólnego gminy Świdziebnia wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w brzmieniu nadanym nowelizacją z 2023 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi dotychczasowe *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świdziebnia* zachowuje moc do czasu wejścia w życie planu ogólnego, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2026 r.

Celem opracowania planu ogólnego gminy Świdziebnia jest zapewnienie ciągłości i spójności polityki przestrzennej gminy oraz dostosowanie lokalnych ustaleń planistycznych do nowego krajowego systemu planowania przestrzennego. Plan ogólny stanowi podstawę zarówno do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i do wydawania decyzji o warunkach zabudowy, które zgodnie z nowymi przepisami mogą być realizowane wyłącznie na terenach wyznaczonych jako Obszary Uzupełnienia Zabudowy (OUZ).

Plan ogólny kształtuje strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy poprzez wyznaczenie stref planistycznych oraz określenie gminnych standardów urbanistycznych, które definiują możliwe formy zagospodarowania i parametry zabudowy, w tym dopuszczalną intensywność zabudowy, wysokość, udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Strefy zostały wyznaczone w sposób rozłączny, z uwzględnieniem istniejącego i planowanego zagospodarowania, warunków środowiskowych, dostępności infrastruktury oraz dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

System przyrodniczy gminy tworzy spójną sieć ekologiczną opartą na dolinie rzeki Pissy i mniejszych cieków, terenach podmokłych i torfowiskowych (m.in. w rejonie Mszaru Płociczno oraz jeziora Księża, Mełno) oraz rozległych kompleksach leśnych w zachodniej wschodniej części gminy. Obszary te pełnią kluczowe funkcje przyrodnicze – wspierają migrację zwierząt, zapewniają retencję wód, stabilizują mikroklimat i ograniczają skutki zmian klimatu. Na terenie gminy znajdują się dwa obszary Natura 2000: Mszar Płociczno (PLH040035) oraz Ostoja Lidzbarska (PLH280012), a także fragment Górnienieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego oraz pomniki przyrody. Projekt planu ogólnego przypisuje terenom o największej wartości

przyrodniczej funkcje ograniczające zabudowę – głównie w ramach strefy otwartej (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN). Pozwala to utrzymać ciągłość przyrodniczą, zachować powierzchnie biologicznie czynne i umożliwić rozwój rekreacji, która nie narusza równowagi ekologicznej.

Potencjalne oddziaływania ustaleń planu ogólnego są ograniczone dzięki ukierunkowaniu rozwoju zabudowy na tereny już przekształcone, a więc na obszary istniejących miejscowości oraz wzdłuż głównych dróg. Pozwala to uniknąć niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz presji na torfowiska, doliny cieków i lasy. Uciążliwości, które mogą lokalnie wystąpić np. zwiększenie ruchu drogowego, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie miejscowości, będą możliwe do złagodzenia poprzez odpowiednie działania na etapie projektowania inwestycji. Każde przedsięwzięcie, które może znacząco oddziaływać na środowisko, będzie podlegać odrębnej ocenie oddziaływania na środowisko, co zapewni szczegółowe przeanalizowanie ryzyk oraz możliwość wprowadzenia działań minimalizujących i kompensacyjnych.

Ustalenia planu ogólnego w zakresie wyznaczenia stref planistycznych, określenia gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazania obszarów uzupełnienia zabudowy porządkują strukturę przestrzenną gminy i ograniczają zjawisko rozpraszania zabudowy. Przyjęte rozwiązania zmierzają do racjonalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a zarazem ograniczają presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w szczególności doliny rzeczne, torfowiska oraz kompleksy leśne.

Ustalenia planu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawą Prawo ochrony środowiska, ustawą Prawo wodne oraz celami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Projekt uwzględnia również funkcjonowanie obszarów Natura 2000 Mszar Płociczno (PLH040035) oraz Ostoja Lidzbarska (PLH280012) oraz respektuje ich wymogi ochronne, nie przewidując lokalizacji nowych funkcji mogących prowadzić do fragmentacji siedlisk, zmian stosunków wodnych lub pogorszenia integralności ekologicznej tych obszarów.

Na dalszych etapach procesu planistycznego, w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w toku indywidualnych procedur środowiskowych, konieczne będzie szczegółowe dostosowanie parametrów inwestycji do lokalnych uwarunkowań środowiskowych, w tym wprowadzanie środków zapobiegawczych, minimalizujących i kompensacyjnych. Dotyczy to zwłaszcza inwestycji planowanych w sąsiedztwie torfowisk, obszarów podmokłych oraz cieków, które charakteryzują się wysoką wrażliwością na zmiany hydrologiczne.

Uwzględniając powyższe ustalenia, stwierdza się, że realizacja projektu planu ogólnego gminy Świdziebnia nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, a przy zachowaniu obowiązujących procedur i standardów ochrony środowiska nie wystąpi ryzyko naruszenia celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000. Dokument stanowi narzędzie porządkujące politykę przestrzenną gminy, wspierające jej zrównoważony rozwój oraz sprzyjające zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi, przy jednoczesnej ochronie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy.

2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy.

3) Zgłoszone uwagi i wnioski

Projekt Prognozy łącznie z projektem planu ogólnego był poddany konsultacjom społecznym zgodnie z art. 13 i pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w siedzibie Urzędu Gminy Świdziebnia, w dniach od 6 maja 2026 r. do 5 czerwca 2026 r. O terminie konsultacji oraz możliwości i terminie wnoszenia uwag i wzięcia udziału w geoankiecie, podano do publicznej wiadomości informację w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Świdziebnia, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Świdziebnia i stronie www urzędu gminy oraz na portalu voxly.pl/swidziebnia.

W trakcie konsultacji społecznych do projektu planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, ww. terminie, wpłynęło 28 pism z uwagami oraz 2 po tym terminie. Żadna z nich nie dotyczyła prognozy oddziaływania na środowisko.

4) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Ponieważ żadne z podanych w prognozie oddziaływań nie miało zasięgu transgranicznego, postępowania w tej sprawie nie prowadzono.

5) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Według prognozy, plan ogólny nie powoduje wprowadzania funkcji i związanych z nimi oddziaływań, które skutkowałyby zmianami w środowisku i wymagałyby prowadzenia monitoringu środowiska, przewidzianego w art. 55 pkt 5 ustawy ooś.

6) Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Przeprowadzono analizę wariantową, która wykazała, iż projekt planu ogólnego opracowano w sposób minimalizujący potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, zarówno w skali lokalnej, jak i całej gminy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz obowiązującymi regulacjami prawnymi. Dla celów analizy porównawczej rozważono również wariant alternatywny – zakładający brak uchwalenia planu ogólnego i utrzymanie dotychczasowego stanu planistycznego, tj. oparcie polityki przestrzennej wyłącznie na Studium uwarunkowań oraz obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja tego wariantu mogłaby prowadzić do: ograniczenia możliwości kompleksowego i spójnego zarządzania przestrzenią gminy, wzrostu presji urbanizacyjnej na tereny otwarte, leśne, nadrzeczne i przyrodniczo cenne, braku dostosowania polityki przestrzennej do aktualnych przepisów prawa i kierunków krajowej polityki przestrzennej.

W świetle przeprowadzonych analiz preferowanym rozwiązaniem jest przyjęcie projektu planu ogólnego gminy Świdziebnia w zaproponowanym kształcie. Zastosowane w planie rozwiązania planistyczne, obejmujące wyznaczenie stref planistycznych, określenie gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazanie obszarów uzupełnienia umożliwiają efektywne i zrównoważone kształtowanie przestrzeni. Przyjęty układ funkcjonalny odpowiada zarówno aktualnym, jak i prognozowanym potrzebom demograficznym, inwestycyjnym i społecznym, a jednocześnie zapewnia ochronę najcenniejszych elementów środowiska. Dokument stanowi optymalną podstawę do dalszych działań planistycznych i inwestycyjnych, gwarantując równowagę pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym gminy a zachowaniem jej unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Świdziebnia został opracowany z uwzględnieniem jej specyficznych uwarunkowań przyrodniczych, hydrologicznych i krajobrazowych. Ustalenia dokumentu nie powinny powodować znaczącego pogorszenia stanu środowiska ani naruszać celów ochrony obszarów Natura 2000, o ile na kolejnych etapach planowania będą stosowane obowiązujące zasady i środki ochrony środowiska. Plan stanowi narzędzie porządkujące rozwój przestrzenny gminy i wspierające zachowanie równowagi między rozwojem społeczno-gospodarczym, a ochroną jej cennych zasobów przyrodniczych. W wyniku przeprowadzonej analizy ustaleń projektu planu ogólnego gminy Świdziebnia oraz ich potencjalnego oddziaływania na środowisko stwierdza się, że dokument został opracowany w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

WOJT
Kamil Durszlewicz

